

Als Vergeven Onmogelijk Lijkt

by Tim Jackson

Onlangs ontving ik een verontrustende brief. De briefschrijfster zei: 'Satan stookt voortdurend onrust in mij met slechte, wraakzuchtige gedachten jegens mijn familie. Ik ben mijn hele jeugd lang geestelijk mishandeld, en ook nog als jongvolwassene, totdat ik trouwde. Het was soms verschrikkelijk. Ik droeg de schande van de haat en jaloezie van mijn ouders. Ik werd voortdurend bekritiseerd om alles wat ik deed. Ik werd nooit bemoedigd. Ik heb nog steeds elke dag nachtmerries over wraak nemen. Als ik een goed christen ben, zou ik toch na al die jaren in staat moeten zijn om hen te vergeven en bevrijd te worden van deze verschrikkelijke pijn? Hoe kan ik leren vergeven, zodat ik niet meer elke keer als ik bij hen ben, deze woede voel? Help me alstublieft!'

De briefschrijfster staat niet alleen in haar worsteling met vergeving. Ik ken een man wiens vrouw een affaire heeft gehad; hij kan het niet over zijn hart verkrijgen haar te vergeven voor het feit dat zij zijn vertrouwen heeft beschaamd. Hij probeert de breuk

in hun relatie te herstellen, maar angst, wantrouwen en boosheid brengen zijn pogingen herhaaldelijk aan het wankelen.

Dan is er nog die persoon die achter uw rug om over u roddelt. U vertelde hem in vertrouwen over iets waarmee u worstelt, en nu is dat een

***Eerst voelt u
zich gekwetst,
dan verraden, en
vervolgens woedend.***

sappig nieuwtje geworden dat over de telefoonlijnen in de buurt en aan de kantine tafels op kantoor wordt doorgefluisterd. Eerst voelt u zich gekwetst, dan verraden, en vervolgens woedend. Het is alsof u met een mes bent neergestoken, zo pijnlijk is de wond. Dan begint u te zinnen op wraak. Iemand die u vertrouwde, heeft u gekwetst, en nu zult u hem op

de een of andere manier laten boeten voor wat hij u heeft aangedaan. Vergeving is wel het laatste waar u aan denkt.

Wat betekent het om te vergeven? Waar denkt u aan bij het woord 'vergeving'? Vergeten? Geen pijn meer? Geen boosheid meer? Het verleden laten rusten? Iemand er gemakkelijk van af laten komen? Oneerlijkheid? Onrechtvaardigheid? Laat ik meteen duidelijk maken dat vergeving volgens mij een van de leerstukken van de christelijke levenswandel is die het vaakst verkeerd worden geïnterpreteerd. Veel mensen menen dat vergeving vereist dat wij anderen onvoorwaardelijk het onrecht kwijtschelden dat ze ons hebben aangedaan. Ze nemen aan dat we moeten vergeven om te kunnen liefhebben. Anderen hebben de 'ik vergeef je uit eigenbelang'—houding aangenomen, waarbij vergeving wordt aanbevolen als een middel om onszelf te

bevrijden van de kanker van bitterheid en het vuur van de woede. Op veel verschillende manieren wordt vergeving dus gezien als het onvoorwaardelijk gratie verlenen door te zeggen: 'Wat je me ook hebt aangedaan, ik vergeef je.'

De gevolgen van onvoorwaardelijke vergeving zijn echter niet zo positief als velen denken. We moeten er toch niet aan denken dat een vrouw vergeving zou schenken aan haar aan alcohol verslaafde man die geen berouw toont, die haar binnenshuis heeft geslagen en in het openbaar voor gek heeft gezet met zijn seksuele escapades. Is zulke vergeving het soort liefde dat haar man nodig heeft? Is het in zijn belang dat zij hem niet ter verantwoording roept omdat hij schaamteloos zijn huwelijksbeloften heeft geschonden?

Ik geloof dat de Schrift het volgende leert. Of we al dan niet moeten vergeven, hangt af van

ons antwoord op de vraag: 'Wat is ervoor nodig om deze mens lief te hebben zoals Christus?' Het antwoord hangt vervolgens af van de omstandigheden waarin we de vraag stellen. Soms vereist de liefde dat we zeggen: 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen' (Luc. 23:34). Soms vraagt de liefde van ons om keer op keer te vergeven (Mat. 18:21-22). En soms moeten we omwille van de liefde vergeving weigeren, in het belang van degene die ons kwaad heeft gedaan.

EEN DEFINITIE VAN VERGEVING

Overal in de Bijbel drukt vergeving iets uit van 'loslaten', 'wegsturen' of 'laten gaan'. Het Griekse woord dat vaak als 'vergeving' wordt vertaald, werd gebruikt om aan te geven dat iemand werd ontslagen van een taak, huwelijk, plicht, schuld of straf. Het idee dat er een schuld is, of dat iemand

iets verschuldigd is, is dus een wezenlijk onderdeel van het concept vergeving.

In bijbelse termen is vergeving dus *het liefdevol en vrijwillig kwijtschelden van een schuld*. Het is het soort ontheffing waar Jezus over sprak toen Hij leerde in het huis van de farizeeër Simon, en Hij vergeving vergeleek met het kwijtschelden van een geldschuld (Luc. 7:36-47).

Terwijl Hij daar de maaltijd gebruikte, kreeg Hij bezoek van een gebroken, berouwvolle prostituee. Ze liet haar emoties de vrije loop. Ze waste Zijn voeten met haar tranen, droogde ze met haar haar, kuste ze en wreef ze in met geurige olie, waarmee ze de Heer veel liefde betoonde (vs. 37-38). Simon werd kwaad en zei bij zichzelf dat als Jezus een profeet zou zijn, Hij wel zou weten wat voor vrouw Hem aanraakte.

In antwoord op Simons reactie vertelde Jezus het volgende verhaal: “Er was

eens een geldschieter die twee schuldenaars had: de een was hem vijfhonderd denarie [anderhalf jaarloon] schuldig, de ander vijftig [twee maandlonen]. Omdat ze het geld niet konden terugbetalen, schold hij beiden hun schuld kwijt. Wie van de twee zal hem de meeste liefde betonen?” Simon antwoordde: “Ik veronderstel degene aan wie hij het grootste bedrag heeft kwijtgescholden.” Hij zei tegen hem: “Dat is juist geoordeeld” (vs. 41-43).

Het gaat er dus om dat we ons door de zonde een schuld op de hals halen, die kwijtgescholden of vergeven moet worden. Hoe meer we beseffen hoeveel ons vergeven is, des te meer liefde zullen we hebben voor degene die de schuld kwijtscheldt.

HET PATROON VAN VERGEVING

In Lucas 17:3-4 legt Jezus aan Zijn discipelen uit hoe ze iemand die tegen

hen gezondigd heeft, moeten vergeven. Hij zegt: 'Indien een van je broeders of zusters zondigt, spreek die dan ernstig toe; en als ze berouw hebben, vergeef hun. En als ze zevenmaal op een dag tegen je zondigen en zevenmaal naar je terugkeren en zeggen: "Ik heb berouw," dan moet je hun vergeven.' Laten we eens kijken naar de vijf onderdelen van het patroon van vergeving, die Jezus uiteenzet.

EÉN:

Het Vergrijp

Op welke vergrijpen of zonden die tegen ons begaan zijn, moeten we volgens Jezus reageren? Daarover doet Hij geen duidelijke uitspraak. We moeten echter in gedachten houden dat zonde kan worden omschreven als het verzuimen lief te hebben, in welke vorm dan ook. Bij een andere gelegenheid vat Jezus al onze verplichtingen

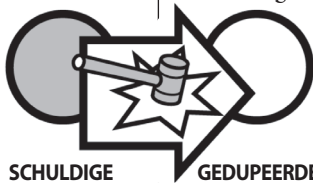
jegens God en elkaar samen in het gebod om lief te hebben (Mat. 22:37-40). Paulus doet hetzelfde wanneer hij zegt: 'Wees elkaar niets schuldig, behalve liefde' (Rom. 13:8).

Als we echter de zonde in Lucas 17:3-4 zouden interpreteren als ieder willekeurig vergrijp tegen de liefde, dan zou dat vragen oproepen. Wil Jezus ons leren dat we elkaar moeten confronteren met elk verzuim om lief te hebben? Of wil Hij ons leren om te gaan met vergrijpen tegen de liefde, die de relatie zouden schaden en ons ongevoelig zouden maken voor de belangen van de schuldige partij als ze niet zouden worden aangepakt?

Uit de geduldige manier

van liefhebben die Christus had, kunnen we afleiden dat Jezus doelt op *aanmerkelijke*

vergrijpen. Dan moeten we echter wel oppassen dat we

onze ogen niet sluiten voor zonden die ernstiger zijn dan we willen geloven. Van nature hebben wij allemaal een onbeperkt vermogen om te rationaliseren. We zijn allemaal geneigd om de voortwoekerende invloed die alledaagse misstappen op onszelf en onze relaties hebben, te bagatelliseren.

Het ontkennen van pijn is een veel voorkomende vorm van zelfbedrog. We doen alsof het niet echt zo veel pijn doet, of we houden onszelf voor dat we gewoon overdreven reageren. Zo ontstaat er een klein barstje in de relatie, die langzaam groter wordt, totdat er geen echte intimiteit meer is. Dan vervolgen we de schertsvertoning door eenvoudigweg te zeggen: 'Ach ja, mensen veranderen nu eenmaal.' We lopen een kans mis om de vreugde van oprechte liefde, vergeving en verzoening te ervaren.

Zonde is een aanhoudend probleem dat het vertrouwen

en de intimiteit waarvoor we geschapen zijn, uitholt. Daarom is vergeving een voortdurende noodzaak om onze zonden jegens elkaar aan te pakken. We moeten niet alleen vergeven, maar zelf ook vergeving ontvangen van hen die wij kwaad hebben gedaan.

TWEE:

De Confrontatie

Wie de pijn heeft gevoeld van kwaad dat hem is aangedaan, moet actie ondernemen. Dat is zijn verantwoordelijkheid. Jezus zegt: 'Indien een van je broeders of zusters zondigt, spreek die dan ernstig toe' (Luc. 17:3). In andere Bijbelvertalingen staat: *bestraf hem*. Dat klinkt hard. We moeten echter niet vergeten dat goddelijke liefde het uitgangspunt en de drijfveer is van alles wat Jezus leert. De bestraffing waar Hij om vraagt, zal dus in het belang zijn van degene die ons kwaad heeft berokkend.

Het Griekse woord dat Jezus in deze tekst gebruikte,

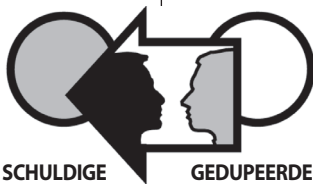
kan ook 'eren' betekenen, en 'het verschuldigde gewicht of de verschuldigde waarde geven'. Uit die betekenis blijkt wel waarom hetzelfde woord ook gebruikt kan worden in de zin van 'terechtwijzen, een standje geven, vermanen, of scherp berispen'. Mensen ter verantwoording roepen voor hun daden is een manier om hen in ere te houden. Het laat zien dat wij hen belangrijk genoeg vinden om hun daden serieus te nemen.

We moeten echter van meet af aan in gedachten houden dat de doorslaggevende vraag moet zijn: 'Wat is ervoor nodig om deze mens lief te hebben zoals Christus?' Soms is een rechtstreekse terechtwijzing niet op zijn plaats. Soms kunnen we bidden zoals onze Heiland aan het kruis deed: 'Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen'

(Luc. 23:34; zie ook Hand. 7:60). Zulke liefde 'bedekt tal van zonden' (1 Petr. 4:8) die het begripsvermogen van de dader op dat moment te boven gaan. Dit geldt vaak voor kleine kinderen, voor

geestelijk onvolwassenen, en voor hen die de Geest van Christus niet in zich hebben. Maar nogmaals: we moeten er goed op letten dat onze genade het belang van de ander dient, en niet slechts een poging is om een confrontatie uit de weg te gaan, waarmee we onszelf voor de gek houden.

Wanneer een liefdevolle confrontatie op zijn plaats is, mag het mild zijn. De bestraffing waar Jezus om vraagt, zal soms slechts een veelbetekenende blik of een liefdevolle aanraking zijn. Op andere momenten is er wellicht niet meer nodig dan een eenvoudige vraag als 'Besef je wel hoe ik me hierdoor

voel?' of een opmerking als 'Jij betekent te veel voor mij om door de vingers te zien wat je hebt gedaan'.

Soms echter vragen de aard van de daad en de houding van de dader om een openhartigere reactie, bijvoorbeeld: 'Ik wil je laten weten dat je me heel erg gekwetst hebt. Je moet je realiseren wat dit met onze relatie gedaan heeft. Ik heb het gevoel dat je mijn vertrouwen hebt beschaamd.'

Soms loopt de confrontatie uit op strafvervolgning en zelfs gevangenisstraf. Maar voor de dader is er niets zo erg als ongehinderd door kunnen gaan met zondigen, zonder dat er iemand naar hem omkijkt voordat hij voor de rechterstoel van God gebracht wordt.

De Schrift geeft voorbeelden van de vele soorten bestraffingen die nodig kunnen zijn. We hebben het voorbeeld van Natan, die een creatieve manier bedacht om koning David te confronteren met zijn

zonden van overspel en moord (2 Sam. 12:1-14). We hebben ook het voorbeeld van Christus, die met een vriendelijk woord Zijn vriendin Marta liet weten dat ze zo in beslag genomen werd door haar streven een goede gastvrouw te zijn, dat ze voor Hem geen tijd had. Niemand kan twifelen aan de liefdevolle genegenheid van de Meester, wanneer Hij zegt: 'Marta, Marta, je bent zo bezorgd en je maakt je veel te druk' (Luc. 10:41).

Het is duidelijk dat een liefdevolle confrontatie nodig kan zijn. Onopgeloste relatieproblemen kunnen leiden tot onbegrepen afstandelijkheid en koelheid. Ze breken het wederzijdse vertrouwen af, veroorzaken angst, laten mensen elkaar ontlopen. Als er niets mee gedaan wordt, is de schuldige partij vrij om door te gaan zonder verantwoording te hoeven afleggen. Iemand met zijn fouten laten weggkomen stimuleert hem juist om hetzelfde gedragspatroon keer

op keer te herhalen. Dat geldt voor iedereen, of we het nu hebben over daders op seksueel gebied, dieven, leugenaars, roddelaars, of mensen die hun beloften breken. Zij zullen vasthouden aan hun gewoonte totdat iemand genoeg van hen houdt om vraagtekens bij hun gedrag te plaatsen.

Of de confrontatie nu hard of mild is, we moeten altijd met zorg te werk gaan. Liefdevolle terechthwijzingen mogen niet gemakkelijk of snel worden uitgedeeld. Sommige mensen vinden het heerlijk om anderen op hun nummer te zetten, maar dat is niet wat Jezus voorstond. Een zorgvuldige terechthwijzing moet op het juiste tijdstip plaatsvinden en afgestemd zijn op de behoeften van de betreffende persoon. Een wijs mens moet haar terecht kunnen interpreteren als een geschenk uit liefde, dat bedoeld is om op te bouwen en niet om af te breken (Ef. 4:29). Idealiter zou de vermaning moeten komen van iemand

met wie er al een zekere mate van verstandhouding bestaat. Terechthwijzingen worden vaker ter harte genomen als ze afkomstig zijn van iemand die als vriend en niet als vijand beschouwd wordt (Spr. 27:6).

Over het doel van een liefdevolle vermaning moet goed worden nagedacht. Zij moet worden gegeven vanuit het verlangen om zondaars zich van hun zonde bewust te maken. De daders moeten de kans krijgen om goed te begrijpen wat ze hebben gedaan, de verantwoordelijkheid daarvoor op zich te nemen, en hun handelwijze te veranderen door bij zichzelf te onderzoeken welke innerlijke overtuigingen hen tot dit gedrag hebben aangezet.

Er is wijsheid en moed voor nodig, om bereid te zijn op een liefdevolle manier eerlijk te zijn tegen iemand die ons onrecht heeft aangedaan. Er is wijsheid voor nodig om te weten wanneer we moeten

spreken en wanneer we moeten zwijgen. Er is moed voor nodig, omdat de afloop volstrekt onvoorspelbaar is. Soms stuiten alle oprechte pogingen om liefde te betonen op vreselijke uitingen van woede, ontkenning en ontwijkend gedrag.

We moeten dus bereid zijn te leven met de slechtst mogelijke en de best mogelijke afloop. Ons doel is niet slechts de pijn te verwijderen die in de relatie geslopen is, maar alles te doen wat nodig is om als Christus lief te hebben.

Aangezien we van tevoren niet kunnen weten hoe de confrontatie zal verlopen, kan een gebrek aan moed een praktische belemmering zijn voor onze gehoorzaamheid aan Christus. In Lucas 17 behandelt Jezus echter ook onze angsten. Hij verzekert ons dat God Zelf ons in staat zal stellen Hem te gehoorzamen, als we Hem maar het kleinste beetje geloof willen schenken.

Jezus verzekert Zijn discipelen van deze door

God gegeven kracht op een ongewone manier. Wanneer zij hun verbazing uiten over wat Hij zegt over vermanen en vergeven, vertelt Hij hun over 'bovennatuurlijk hovenieren'. Wijzend op een moerbeiboom zegt Hij dat ze die diepgewortelde boom met geloof zo groot als een mosterdzaadje uit de grond kunnen praten (Luc. 17:6). Vervolgens vertelt Hij hun dat het de taak van een knecht is om te doen wat hem is opgedragen (Luc. 17:7-10).

Willen we deze woorden van onze Heer goed interpreteren, dan moeten we begrijpen wat geloof is. Christelijk geloof betekent niet: geloven wat we maar willen geloven. Het is geloven *wat God gezegd heeft*. Als God zegt dat Hij wil dat een boom zijn wortels uit de grond trekt, dan is er van onze kant maar een piepklein beetje geloof nodig om het te zien gebeuren. De kracht van God zal ervoor zorgen.

Maar in Lucas 17:1-10 bedoelt Jezus niet dat Gods kracht achter ons staat om bommen te verplaatsen. Hij wil ons zeggen dat de hemel achter ons staat om ons in staat te stellen het moeilijke, angstaanjagende proces te doorlopen van de confrontatie met en het vergeven van wat ons is aangedaan.

Laten we echter niet op de zaken vooruitlopen. Het is belangrijk elkaar eraan te herinneren dat God ons in staat kan stellen alles te doen wat nodig is om te confronteren en te vergeven; maar het is net zo belangrijk te beseffen dat Jezus aan vergeving een voorwaarde vooraf stelt, namelijk berouw.

DRIE: Het Berouw

In Lucas 17 leert Jezus ons niet dat we onvoorwaardelijk moeten vergeven. Hij zegt: 'Indien een van je broeders of

zusters zondigt, spreek die dan ernstig toe; en als ze berouw hebben, vergeef hun. En als ze zevenmaal op een dag tegen je zondigen en zevenmaal naar je terugkeren en zeggen: "Ik heb berouw," dan moet je hun vergeven' (vs. 3-4).

Berouw hebben betekent 'van gedachten veranderen'. Berouw zonder meer betekent nog niet dat de zonde is

overwonnen en verleden tijd is geworden. Berouw verwijst specifiek naar het veranderen

van mening, de ommekeer die noodzakelijk is voor een echte verandering in gedrag.

Zulke berouw is van wezenlijk belang in Christus' patroon van vergeving. Hij stelt dat wie tegen ons gezondigd hebben, op het punt gebracht moeten worden waar zij toegeven dat zij hebben verzuimd lief te hebben.

Mensen kunnen hun daden niet ongedaan maken, maar ze

kunnen wel helpen de brokken op te ruimen. Ze kunnen hun fouten toegeven, en bewijzen dat hun berouw oprecht is. Wanneer wij anderen kwaad berokkenen, kunnen we onze fouten toegeven en alles doen wat er in ons vermogen ligt om de schade te herstellen. We kunnen degenen die we gekwetst hebben, helpen door hun te verzekeren dat we geen excuus hadden voor ons gedrag.

Of berouw oprecht is, is soms onmogelijk vast te stellen. We kunnen er wel aanwijzingen voor vinden. Van iemand die oprecht berouw heeft, mogen we verwachten dat hij zijn fout opbiecht, geen uitvluchten zoekt voor zijn zonde, deemoedig vraagt om vergeving, en kalm de gevolgen aanvaardt. Zo reageerde koning David, de man naar Gods hart. Hij ontving vergeving van God, maar betaalde een hoge prijs: de dood van zijn zoon, ruzie

in zijn gezin, en beroering in het land (2 Sam. 12:13-23).

Soms is berouw onmogelijk. De schuldige kan al overleden zijn. In zulke gevallen kunnen we de dader alleen biddend en vergevingsgezind overgeven in Gods handen.

VIER:

De Vergeving

Denk aan de definitie: *vergeven is het liefdevol en vrijwillig kwijtschelden van een schuld.*

Door elkaar te vergeven, worden obstakels verwijderd die liefdevolle, eerlijke, groeiende relaties in de weg staan. Het neemt de oorzaak weg van afstandelijkheid, koelheid en elkaar ontlopen.

Wanneer een fout is aangepakt, kan een vergevend hart oprecht zeggen: 'Ik zal je dit niet langer kwalijk nemen. Ik zie dat je beseft dat je me pijn hebt gedaan en dat dat verkeerd van je was.'

Wanneer er daarentegen geen teken van berouw is, kan het nodig zijn om de ander

deze vergeving liefdevol te onthouden. In de eredienst kan de kerk aan zo iemand de toegang tot het avondmaal ontzeggen. In een huwelijk kan het onthouden van vergeving betekenen dat men weigert te doen alsof er niets aan de hand is. Binnen een vriendschap kan een onopgeloste kwestie

waarvan men zich bewust is, leiden tot het liefdevol weigeren van contact, of wat er maar nodig is om de ander te laten weten dat het vergrijp het vertrouwen heeft geschaad. In zakelijke omstandigheden kunnen onvergeven fouten leiden tot het ontzeggen van een promotie of salarisverhoging, om de medewerker duidelijk te maken waar hij aan toe is.

Men neemt al gauw—ten onrechte—aan dat problemen in een relatie de schuld zijn van degene die de ander

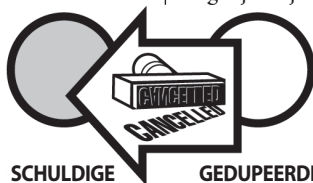
vergeving onthoudt. Dat is alleen het geval als de dader al blijk heeft gegeven van berouw. Tot die tijd moet de aandacht blijven uitgaan naar degene die weigert zijn fouten onder ogen te zien.

Tegelijkertijd moeten we ons

echter ook realiseren dat de gedupeerde geen vergeving mag weigeren wanneer hij

niet bereid is geweest om de liefdevolle, eerlijke confrontatie aan te gaan die Christus van ons verlangt. Vergeving wordt alleen terecht onthouden wanneer dat gebeurt vanuit christelijke liefde—wanneer we genoeg om de ander geven om de moeilijke taak op ons te nemen hem te laten weten dat er een probleem is dat de relatie bedreigt.

Vergeving betekent echter niet dat we de gevolgen van de vergeven zonde negeren. Liefde voor een berouwvolle kindermishandelaar,

dief, alcoholverslaafde of drugsgebruiker houdt ook in: verstandig en behoedzaam te werk gaan om te voorkomen dat de betreffende persoon in omstandigheden terechtkomt die hem in verleiding of anderen in gevaar brengen.

***God vergeeft
ons zodat wij
Zijn liefdevolle
aanvaarding
kunnen ervaren.***

Door ons te vergeven stelt ook God Zelf de natuurwet van 'zaaien en oogsten' niet buiten werking. In Galaten 6 schrijft Paulus: 'Vergis u niet, God laat niet met zich spotten: wat een mens zaait, zal hij ook oogsten. Wie op de akker van zijn zondige natuur zaait oogst de dood, maar wie op de akker van de Geest zaait oogst het eeuwige leven' (vs. 7-8).

God vergeeft ons niet om alle consequenties van onze zonden weg te nemen. Hij vergeeft ons zodat wij Zijn liefdevolle aanvaarding kunnen ervaren. Hij vergeeft ons om ons een relatie aan te bieden, ondanks de schade die onze zonden hebben berokkend. Hij ruimt de eeuwigdurende schuld en schaamte uit de weg, maar niet alle littekens en gevolgen waarmee wij moeten leren leven.

VIJF: Het Herstel

Wanneer er een verwijdering in de relatie is geweest, en het weer goed gekomen is door berouw en vergeving, dan volgt er een geweldig ogenblik van bevrijding dat niet in woorden is uit te drukken.

De meesten van ons hebben wel momenten van spanning gekend in de relatie met een vriend of een familielid; zulke beladen momenten dat de sfeer om te snijden was. In veel gevallen ging het niet om iets wat we onvergeeflijk

zouden noemen. Maar ook in de dagelijkse moeiten en problemen in relaties kunnen bekentenis, vergeving en herstel een geweldige bron van vernieuwing en vreugde zijn.

Ik kan me nog heel goed herinneren hoe ik op een voorjaarsmorgen spanning veroorzaakte tussen mijn vrouw en mij. Ik was bezig aan het laatste jaar van mijn promotieonderzoek en stond onder druk om een van mijn laatste onderzoeksverslagen af te ronden. Ik had enkele weken lang overuren gemaakt in mijn baan in de nachtdienst, en probeerde het onderzoek af te maken in het kleine beetje tijd dat ik nog over had; ik was dus erg gestrest. Op een zondagmorgen besloot ik thuis te blijven.

Die zondag was de eerste Moederdag voor mijn vrouw. We hadden acht jaar moeten

wachten op ons eerste kind. Deze dag was voor haar heel belangrijk. In de kerk werden

de moeders in het zonnetje gezet; ze werden gevraagd op te staan en

kregen een bloem. Maar ik was er niet bij om haar eer te betonen. Mijn aandacht was op mijn onderzoek gericht.

Ik zal nooit de mengeling van pijn, schaamte en woede vergeten die ik in haar ogen zag toen ze weer thuiskwam. In tranen verscheurde ze de bloem en gooide hem weg. Ik was met stomheid geslagen. Ik had haar diep verwond, niet door haar bewust te mishandelen, maar door ongevoelig te zijn en geen oog te hebben voor wat zij nodig had. Ik had een kans gemist om haar te eren. Er zou nooit weer een eerste Moederdag komen. Ik kon mijn fout niet ongedaan maken.

Met tranen in mijn ogen ging ik naar haar toe en bood

haar mijn verontschuldigen aan. Er was geen excuus. Mijn nalatigheid was overduidelijk. Ik vroeg haar om vergeving. We praatten samen, omhelsden elkaar en huilden. Het verslag was opeens niet meer belangrijk. Zij gaf me het grootmoedige geschenk van vergeving, wat de weg vrijmaakte om de intimiteit waarnaar we beiden verlangden, te herstellen.

Herstel in onze menselijke relaties geeft ons een beperkt voorproefje van de vreugde die God ervaart, wanneer wij berouwvol tot Hem komen en onze zonden belijden. God wil immers heel graag vergeven. Zijn verlangen om te vergeven, evenals Zijn bereidheid om een punt te maken van de zonde, komen voort uit liefde. Over zulke liefde schreef Nehemia in zijn gebed:

'Ze weigerden te luisteren en ze vergaten de wonderen die U voor hen verricht had. Koppig stelden ze een nieuwe leider aan, ze

wilden weer slaven worden in Egypte. Maar U bent een God van vergeving, genadig en liefdevol, geduldig en zeer trouw: U verliet hen niet' (Neh. 9:17).

De boodschap van het evangelie is vergeving die leidt tot verzoening: het herstel van de verbroken relatie tussen God en mens. Wij die eens ver van God verwijderd waren en Zijn tegenstanders waren, zijn bij Hem gebracht om een herstelde relatie met Hem te hebben (Rom. 5:8-11, Kol. 2:12-19) .

DE PRIJS VAN VERGEVING

Beide partijen in het proces van vergeving moeten er een hoge prijs voor betalen. Het duidelijkste voorbeeld van wat vergeving kost, is de hoge prijs die God betaalde om ieder van ons vergeving aan te bieden: Hij strafte Zijn Zoon voor onze overtredingen. De Rechtvaardige werd

terechtgesteld voor de onrechtvaardigen (1 Petr. 3:18).

De gedupeerde moet zijn eis van onmiddellijke vergelding opgeven (Rom. 12:17-21), de schuld kwijtschelden, en het herstel van de berouwvolle dader nastreven.

De schuldige moet een deemoedige bekentenis afleggen, berouw tonen, weigeren zijn daden te verbergen, toegeven dat hij de dader is, de volledige verantwoordelijkheid op zich nemen voor zijn handelen en de gevolgen ervan, de gedupeerde waar mogelijk schadeloosstellen, geen uitvluchten willen bedenken, en vanuit een onderworpen houding vergeving vragen en dankbaar aannemen.

Zowel de gedupeerde als de schuldige moeten dus een hoge prijs betalen voor vergeving. Maar de vreugde van herstel en de bevrijding die door de hernieuwde relatie ontstaat, zijn die hoge prijs meer dan waard.

WAT IS ER NODIG OM VERGEVEND TE LEVEN?

Wat moeten we doen om van vergeven onze

levensstijl te maken? De volgende suggesties helpen een begin te maken met het streven naar een vergevende geest.

Zie vergeven als een levenslang proces.

Vergeving is niet iets wat eens en voor altijd plaatsvindt. Het betekent voortdurend de schulden kwijtschelden van hen die ons keer op keer teleurstellen. Denk nog eens terug aan Lucas 17. Jezus zegt tegen Zijn discipelen dat ze hun broeder moeten vergeven als hij zevenmaal op een dag tegen hen zondigt en zevenmaal berouw toont.

Sommige mensen denken misschien dat het er in deze tekst vooral om gaat dat Jezus een maximum stelt aan het aantal keren dat we per dag moeten vergeven, namelijk

zeven keer. Het gaat hier echter niet om een bovengrens. Jezus leert juist het principe van onbegrensde vergeving. Toen Petrus bij een andere gelegenheid vroeg: 'Heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?', antwoordde Jezus: 'Niet tot zevenmaal toe, zeg ik je, maar tot zeventig maal zeven' (Mat. 18:21-22). Het is een proces zonder einde.

Pas op dat u als schuldige geen vergeving eist. Wees voorzichtig met het vragen om vergeving. Het probleem zit niet zozeer in de woorden zelf, maar in de beweegredenen van degene die erom vraagt. Veel verzoeken om vergeving zijn slechts nauwelijks verholten eisen om de last van gemaakte fouten en aangedaan leed te ontlopen.

Vaak komt de waarheid aan het licht als vergeving tijdelijk wordt onthouden. Wanneer de schuldige

probeert de rollen om te draaien en de gedupeerde een schuldgevoel wil aanpraten om deze te dwingen hem van zijn schuld te ontslaan, dan is de vraag om vergeving duidelijk geen oprechte vraag geweest. Iemand met oprecht berouw laat zijn rechten niet gelden wanneer hij vraagt om vergeving voor zijn misstappen. Echt berouw toont een gebroken hart dat geen eisen stelt (Psalm 51:19).

Streef alvast naar een vergevend hart, vooruitlopend op leed dat nog moet komen. Er zijn minstens vier karaktereigenschappen die ons kunnen helpen een vergevende houding aan te nemen jegens hen die ons kwaad doen.

1. Een diep verlangen naar meer dan wat het hier-en-nu te bieden heeft. Het directe genot van zoete wraak is maar van korte duur. In de Bergrede leert Jezus ons te hongeren naar datgene wat op de lange duur meer

voldoening zal geven. Hij zegt: 'Gelukkig wie honger en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden' (Mat. 5:6). Hier beveelt Hij aan te honger naar wat God wil; op Zijn tijd zal Hij het verlangen van hen die hun welzijn aan Hem toevertrouwen, bevredigen.

***Echt berouw
toont een gebroken
hart dat geen
eisen stelt.***

Een van de goede dingen om naar te honger, is een liefde als van Christus voor hen die ons op dit moment kwaad doen (Mat. 5:39-42, Luc. 6:32-36). In de ogen van hen die naar de wetten van de wereld leven, kan een dergelijke goedheid dwaas en zelfs schadelijk voor onszelf lijken. Maar juist door deze liefde kunnen wij ons

onderscheiden als volgelingen van Christus en als dankbare onderdanen van het koninkrijk der hemelen.

We leven in een door de zonde vervloekte wereld vol vijanden. Dat kan ons op onze knieën dwingen om te bidden: 'Kom, Heer Jezus!' (Op. 22:20). Voor een liefhebbend hart is dit geen vlucht uit de werkelijkheid. Het is juist een reden om ernaar te verlangen dat God in het leven van onze vijanden werkt, om hen tot het berouw te brengen dat hen voorbereidt op de wederkomst van Christus, die elk moment kan plaatsvinden.

2. Gebrokenheid door verdriet en leed. Hoe meer we ons ervan bewust worden hoezeer we de genade en vergeving van God nodig hebben, des te meer zullen we bereid zijn om hen te vergeven die hun zonden jegens ons belijden en er spijt van hebben.

Paulus spreekt van een verdriet dat God geeft, dat leidt tot inkeer (2 Kor. 7:10).

In de mate waarin wijzelf dit goddelijk verdriet over onze eigen zonden hebben ervaren, en in de mate waarin we de daaropvolgende vergeving van God hebben geproefd, kunnen we anderen helpen en aansporen door het berouw heen te gaan dat hen naar de bevrijding van Gods genade voert.

3. Niet op vergelding uit zijn. Stel dat u zou mogen kiezen: a) degenen die u het meest kwaad hebben gedaan (degene die u seksueel misbruikt heeft, uw ontrouwe partner, de date die u verkracht heeft, de dronken automobilist die uw kind heeft doodgereden, uw vader of moeder die u mishandeld heeft) ondergaan eeuwigdurende marteling, of b) zij worden tot berouw gebracht en gaan op hun knieën voor de God die zo goed voor u is geweest. Wat zou u kiezen? Uw antwoord laat zien waar uw hart naar uitgaat.

Wraak is een natuurlijke reactie. Onverdiende goedheid niet. Zij die buiten de genade staan, leven in meer of mindere mate met bitterheid, schuldgevoel, woede, angst, verwijdering en eenzaamheid. Het vergif van een hart dat niet vergeeft, wordt niet alleen aan de vijand gegeven, maar wordt allereerst ingenomen door degene die de fles vasthoudt.

De vergelding aan God overlaten is niet hetzelfde als hen die ons kwaad hebben gedaan, hun gerechtvaardigde straf onthouden. Wanneer wij onze gegronde klacht aan Hem overgeven, zeggen we daarmee niet tegen de schuldige: 'Geen probleem, hoor, niets aan de hand. Het maakt me niet uit wat je me aandoet.' Nee, we zeggen: 'Ik kies ervoor om nu niet op wraak uit te zijn. Ik vertrouw erop dat God jou op Zijn tijd en op Zijn eigen manier onder handen zal nemen.'

Onze weigering om kwaad met kwaad te vergelden kan degene die weet dat hij straf verdient, van zijn stuk brengen. Dat is niet wat hij verwacht. Het is aan ons om onze schuldenaren te overrompelen met onverwachte vriendelijkheid, die hun de kans geeft berouw te tonen en de vergeving te ontvangen die God ons al gegeven heeft.

Het is aan God om te wreken. De uitdaging aan ons is om zozeer te geloven in de Ene die gezegd heeft: 'Het is aan mij om wraak te nemen, Ik zal vergelden' (Rom. 12:19), dat we zelfs gaan smeken om genade voor onze schuldenaren.

4. Een moedig verlangen om anderen lief te hebben zoals God ons heeft liefgehad. Een onderscheidend kenmerk van iemand die God kent, is dat hij anderen liefheeft met een diep verlangen dat zij dezelfde vergeving zullen

ontvangen die God hem heeft gegeven. Er is geen betere reden om anderen lief te hebben en te vergeven, dan het besef hoe goed en genadig God voor ons is geweest.

***Het is aan
God om
te wreken.***

Jezus leert duidelijk dat iemand wie veel is vergeven, veel liefde betoont (Luc. 7:40-48); en dat iemand die weigert 'kleingeld' kwijt te schelden nadat hemzelf 'miljoenen' zijn kwijtgescholden, straf verdient (Mat. 18:23-35).

Deze manier van liefhebben is ons niet aangeboren. Onze opdracht is niet om te doen wat eenvoudig is, maar om ernaar te streven met zelfopoffering lief te hebben en te vergeven, vanuit de

rijkdom van de Ene die ons, Zichzelf opofferend, heeft liefgehad en vergeven. Onze daden moeten een afspiegeling zijn van de inspanningen van onze hemelse Vader om verbroken relaties te herstellen. Onze liefde moet onze bereidheid tot vergeven voeden en vormgeven, net zoals Gods liefde Hem ertoe heeft gebracht een manier te vinden om te voorkomen dat onze zonden ons voorgoed van Hem gescheiden zouden houden.

‘Dit alles is het werk van God. Hij heeft ons door Christus met Zich verzoend en ons de verkondiging daarover toevertrouwd. Het is God die door Christus de wereld met Zich heeft verzoend: Hij heeft de wereld haar overtredingen niet aangerekend. En ons heeft Hij de verkondiging van de verzoening toevertrouwd’
(2 Kor. 5:18-19).

MISVATTINGEN OVER VERGEVEN

I. De zonde

bagatelliseren. Bij het verwerken van een pijnlijke situatie die we niet kunnen veranderen, doen we vaak alsof het niet gebeurd is, niet echt zo belangrijk was, of niet zo erg was als het leek. Dan zeggen we: ‘Het was niet echt een probleem, dus er valt niets te vergeven.’

Ik sprak eens met een vrouw die wreed en systematisch was mishandeld door haar vader. Toen ik haar vroeg hoe haar leven als kind was, antwoordde ze: ‘Ik had een vrij normale jeugd. Gewoon, net als iedereen: leuke dingen doen, met het gezin op vakantie.’ Pas enkele maanden later begon ze de ijzeren greep op haar herinneringen aan het misbruik los te laten—herinneringen die haar ’s nachts voortdurend hadden gekweld en haar relatie met

mannen veertig jaar lang hadden verlamd.

Door het vergrijp te bagatelliseren, bereikte ze niets; het weerhield haar er alleen maar van om de verschrikkelijke werkelijkheid waarin ze was opgegroeid, in alle hevigheid onder ogen te zien. Pas toen ze begon te aanvaarden hoezeer ze werkelijk beschadigd was, voelde ze dat het blok beton aan haar been los kwam. Pas op dat moment was een stap mogelijk in de richting van godvrezendheid en herstelde schoonheid van haar vrouw-zijn.

We kunnen vergrijpen op vele manieren bagatelliseren: 'Zo is oom Jan nu eenmaal. Hij bedoelde het niet zo. Je hoeft hem er niet voor te vergeven; je moet hem gewoon accepteren zoals hij is.' 'Vat het niet zo serieus op. Je bent gewoon overgevoelig.' 'Je hebt te hoge verwachtingen van mensen.'

Door onze verwachtingen zo naar beneden bij te stellen

wordt vergeving een instrument voor noodgevallen, dat alleen bij serieuze aangelegenheden uit de christelijke gereedschapskist tevoorschijn gehaald wordt, maar zeker niet met enige regelmaat.

Toegegeven, sommige mensen slaan door naar de andere kant. Zij lijken zelfs de kleinste vergrijpen niet los te kunnen laten, en menen dat ze altijd de confrontatie moeten aangaan. Ook dat staat een gezonde kijk op vergeving in de weg. We moeten proberen een evenwicht te vinden tussen de verwoestende uitersten van altijd en nooit de confrontatie met de zonde aangaan. Beide uitersten komen voort uit bezorgdheid om de persoonlijke veiligheid.

2. Vergeven en vergeten. Veel mensen denken dat vergeven hetzelfde is als vergeten. Vaak citeren ze dan Jeremia 31:34, waarin God zegt: 'Ik zal hun zonden vergeven en nooit meer denken aan wat ze hebben misdaan.'

De logica die daaruit volgt, is: 'Wanneer God ons vergeeft, wist Hij onze zonden helemaal uit Zijn geheugen.' Vervolgens redeneren ze: 'Wij moeten elkaar vergeven zoals God ons vergeeft. Aangezien Hij onze zonden jegens Hem is vergeten, zullen ook wij vergeten als we oprecht hebben vergeven.'

God vergeet de zonde echter *niet* wanneer Hij die vergeeft. Van eeuwigheid tot eeuwigheid is Hij de Alwetende. Hij is de Auteur van de Schrift, en Hij heeft de Bijbelschrijvers geïnspireerd te schrijven over Davids zonde, nadat hij vergeven was. Hetzelfde geldt voor Adam, Abraham, Mozes, Paulus, Petrus en alle andere vergeven mensen in de Bijbel.

We noemen God niet liefdevol omdat Hij ervoor kiest vergeven zonden te vergeten, maar omdat Hij ervoor kiest ze ons niet te blijven aanrekenen. Dat is wat de psalmist verlangt wanneer hij zegt: 'Reken ons de zonden van vroeger niet aan,

toon erbarmen en haast U, want onze ellende is groot' (Ps. 79:8).

God vergeet niet dat Rachab een hoer was, David een echtbreker, Mozes een moordenaar, Abraham een leugenaar, dat Paulus christenen vervolgde, dat Petrus zijn Heiland verloochende en soms woorden sprak die meer duivels dan goddelijk waren. God onthoudt hun zonden; niet om hen beschaamd te maken, maar om ons de waarheid te vertellen over degenen die Hij graag wil vergeven en bij Zichzelf terugbrengen.

Wie vergeving ziet als 'vergeven en vergeten', probeert de pijn van het verleden te ontlopen. Het is echter gebaseerd op een verkeerde aanname. God leert ons niet om te vergeten, maar om de ander zijn zonden niet aan te rekenen. Met Zijn voorbeeld en met de hulp van Zijn Geest stelt Hij ons in staat om zelfs het onrecht dat wij niet vergeten, liefdevol te vergeven.

3. Vergeven uit eigenbelang.

Deze benadering van vergeving vloeit voort uit de 'houd eerst van jezelf'-leer. Robin Casarjian, een seculiere psychotherapeute, schreef een boek genaamd *Forgiveness: A Bold Choice for a Peaceful Heart (Vergeving: een dappere keus voor een vredig hart)*. Daarin pleitte zij voor vergeving als hulpmiddel om wrok en oud zeer los te laten. Dat klinkt goed. Maar wat is vergeving volgens haar? In een interview stelde ze: 'Als mensen aan vergeving denken, bedenken ze vaak wat dat voor een ander zal betekenen. (...) Wat zij zich niet realiseren, is dat vergeving in wezen een handeling uit eigenbelang is. We doen onszelf een plezier, omdat we daarna vrij zijn om een vrediger leven te leiden; we bevrijden onszelf uit de emotionele greep van anderen.' (*New Age Journal*, sep./okt. 1993, p. 78).

Vandaag de dag hebben veel mensen hun legitieme verlangen naar rust bevredigd

door deze onvoorwaardelijke benadering van vergeving te omarmen. Vergeven uit eigenbelang helpt inderdaad om gevoelens van woede en bitterheid te verzachten. Het helpt ons inderdaad om degenen die ons kwaad hebben gedaan, te behandelen op een *schijnbaar* christelijke manier. Maar als we beter kijken, zien we dat het een paard van Troje is—dat het de liefdevolle vergeving die de Bijbel leert, dreigt te ondermijnen. Het gevaar is dat vergeving verandert van een uiting van liefde in een egocentrische daad van zelfbescherming.

Maar God vergeeft ons toch ook onvoorwaardelijk? Nee. Wanneer Hij ons in eerste instantie vergeving door verlossing aanbiedt, dan doet Hij dat op basis van ons berouw. Hij vergeeft ons wanneer wij ophouden te geloven dat wij wel voor onszelf kunnen zorgen, en wanneer we beginnen te

geloven dat alleen Christus ons kan redden door Zijn eigen offer en leven.

Hetzelfde geldt voor vergeving binnen Gods gezin, wanneer wij kinderen van God geworden zijn. Johannes leert duidelijk dat God Zijn zondigende kinderen niet onvoorwaardelijk ontslaat van de verantwoordelijkheid voor hun keuzes. Hij schrijft: 'Belijden we onze zonden, dan zal Hij, die trouw en rechtvaardig is, ons onze zonden vergeven en ons reinigen van alle kwaad' (1 Joh. 1:9).

Liefde is een voorwaarde voor een vergevingsgezinde houding zoals Christus die laat zien. Vergeven is echter geen voorwaarde om lief te hebben zoals Christus. Het antwoord is dus niet dat we onvoorwaardelijk moeten vergeven, maar dat we ons moeten afvragen: 'Wat is er nodig om liefde te geven?' — liefde voor God en liefde voor hen die ons kwaad hebben gedaan.

EEN PRAKTIJKVOORBEELD VAN VERGEVING (Gen. 37–50)

Jozef was de zoon die zijn vader op zijn oude dag had gekregen. Hij groeide op met tien oudere halfbroers, een jongere broer, en enkele zussen. Zijn jeugd was niet gemakkelijk. Zijn oudere broers hadden een hekel aan hem, omdat hun vader zijn buitengewone liefde voor hem niet onder stoelen of banken stak. Toen hij zeventien was, spanden ze samen om hem te doden; maar in plaats daarvan gooiden ze hem in een lege put en negeerden zijn wanhopige smeekbeden om hulp. Later verkochten ze hem aan een groep kooplieden die op weg waren naar Egypte, en vertelden vervolgens aan hun vader dat hij door een wild dier gedood was.

Jozef werd tegen zijn wil meegenomen, verschillende landsgrenzen over, en als slaaf doorverkocht aan de

commandant van de lijfwacht van de Egyptische farao.

Toen nam zijn leven een nog ongunstiger wending. Hij werd vals beschuldigd van het aanranden van zijn meesters vrouw, onschuldig in de gevangenis gegooid, en daar vergeten door iemand die een goed woordje voor hem had kunnen doen bij de regering. Als er iemand ooit reden had om verbitterd, boos en wraakzuchtig te zijn, dan was het Jozef wel.

Het verbazingwekkende van Jozefs verhaal is dat hij, ondanks alle rampen die hem overkwamen, rond zijn dertigste door farao werd aangesteld als heerser over heel Egypte. Wat nog verbazingwekkender is, is het feit dat zijn verhaal een van de beste voorbeelden van vergeving in de Bijbel is. Uiteindelijk vergaf hij zijn broers, en net als zij werd hij een voorvader van de twaalf stammen van Israël.

Jozefs verhaal verschaft ons ook inzicht in het proces van vergeving. En het

allerbelangrijkste is dat het ons laat zien dat wij anderen kunnen vergeven wanneer we beseffen dat ons welzijn niet afhangt van hen die ons kwaad hebben gedaan.

Het proces van Jozefs vergeving is het nauwkeurig bestuderen waard. Genesis 42–50 beschrijft de langdurige reeks gebeurtenissen waardoor zowel Jozef als zijn broers hun zonde jegens hem leerden aanvaarden. Hij vergaf hen niet van de ene op de andere dag. Het kwaad dat zijn broers hem aangedaan hadden, had bij hen diepe schuldgevoelens en bij Jozef bittere herinneringen achtergelaten.

God bracht het herstelproces op gang. Een wijdverbreide hongersnood dwong Jakob zijn zonen naar Egypte te sturen, op zoek naar voedsel. De nietsvermoedende broers belandden uiteindelijk oog in oog met de landvoogd van Egypte. Ze wisten niet dat ze naar hun eigen broer keken. Hij herkende hen, maar

gaf zijn identiteit niet prijs. In plaats daarvan beschuldigde Jozef hen van spionage, gooide hen in de gevangenis, en bedacht toen een plan dat gaandeweg veel spanning bij zijn broers teweegbracht.

Op een gegeven moment hoorde Jozef zijn broers zeggen dat zij misschien wel door God werden terugbetaald voor de zonde die ze vele jaren eerder hadden begaan. Toen Jozef hun bekentenis hoorde, wendde hij zich van hen af en hilde (42:21-24).

Met het verleden in het reine komen kostte tijd. Jozef probeerde zelf ook de pijn van de hele waarheid te ontlopen. Toen hij zichzelf ten slotte bekendmaakte aan zijn angstige broers, probeerde hij het kwaad dat zij hem aangedaan hadden, te bagatelliseren. Hij zei: 'Maar wees niet bang en maak jezelf geen verwijten dat jullie mij verkocht hebben en dat ik hier ben terechtgekomen, want God heeft mij voor jullie uit gestuurd om jullie leven te redden' (45:5).

Die onvolledige geruststelling kon echter de wonden van het verleden niet helen. Enige tijd later, toen hun vader stierf, maakten de broers zich zorgen dat Jozef van de gelegenheid gebruik zou maken om het hun betaald te zetten. Ze smeekten hem nogmaals om hen te vergeven. Ten slotte zag Jozef hun misdaad helemaal onder ogen. Hij zei tegen hen: 'Jullie hadden kwaad tegen mij in de zin, maar God heeft dat ten goede gekeerd' (50:20). Vervolgens staat er in de Bijbeltekst dat Jozef zijn broers troostte en geruststelde.

Nu was het proces van vergeving eindelijk afgerond. Hun relatie werd op een heerlijke manier hersteld. Jozef kon de misdaad, die volledig was toegegeven, volledig vergeven. Hij kon vergeven omdat hij had leren inzien dat zijn welzijn en levensonderhoud niet in handen van zijn broers waren. Hij was in handen van God, zijn onderhouder.

EEN GELIJKENIS OVER VERGEVING (Luc. 15:11-31)

Jezus' bekende verhaal over de verloren zoon geeft ons nog een prachtige kijk op vergeving. In dit verhaal vinden we de volgende aspecten terug:

Een berouwvol hart.

De verloren zoon toonde een berouwvol hart, dat brak toen hij bij zinnen kwam en besloot terug te keren naar zijn vader. Berouw hebben betekent gebroken zijn en het roer van het leven omgooien, en wordt gekenmerkt door:

- **Hunkering naar herstel.** Hij hunkerde naar iets wat hij in zijn zonde niet had. Hij verlangde ernaar naar huis te gaan (v. 17).

- **Een deemoedige bekentenis.** Hij erkende grif zijn egoïstische vergrijp tegen de liefde, in de eerste plaats jegens God en daarnaast jegens anderen (vs. 18-19).

- **Het smeken om genade.**

Hij erkende dat hij niets verdiende en smeekte om genade, om zijn vader als dagloner te mogen dienen, zonder zijn voormalige plek in het gezin op te eisen (v. 21).

Een vergevingsgezind hart. De vader in het verhaal vertegenwoordigt het hart van God, dat in reactie op oprecht berouw onverwacht vergevingsgezind is, en gekenmerkt wordt door:

- **Hoopvolle verwachting.**

De vader gaf de hoop nooit op dat zijn zoon berouw zou krijgen en naar huis zou terugkeren om aan hem teruggegeven te worden. Hij volhardde in zijn gebed en keek gespannen uit naar de dag dat hij het bekende silhouet van zijn zoon aan de horizon zou zien (v. 20). Het hoopvolle verlangen naar herstel was in het hart van de vader nooit gedooft.

- **Moedige liefde.** De vader was bereid de minste te zijn, en zich niet te voegen naar

de culturele eis van die tijd dat hij zijn zoon diep door het stof moest laten gaan. In plaats daarvan rende hij zijn zoon tegemoet om hem in een spontane, uitbundige daad van liefde te omhelzen (v. 20).

• ***Welwillende genade.***

Hij vergaf hem met vreugde, omdat hij het berouw in het hart van zijn zoon opmerkte; en hij gaf hem de status van zoon terug, wat ongehoord was (v. 22).

• ***Blijdschap om berouw.***

De vader organiseerde een feest om de terugkeer van zijn zoon te vieren. Zijn zoon was op een weg geweest die verwijdering en dood in hun relatie had gebracht, maar nu leefde hij en was hij met zijn vader verzoend (vs. 23-24).

Een hart dat niet wil vergeven. De oudste zoon—symbool voor de farizeeën die de gelijkenis aanhoorden—is een voorbeeld van iemand die hardnekkig weigert te vergeven. Die houding wordt gekenmerkt door:

• ***Hardheid.*** Hij was niet bereid eerherstel van zijn dwaze jongere broer te overwegen. Hij meende dat hij alle recht had koel te zijn tegen zijn broer. En hij was woedend dat zijn vader toch nog een relatie wilde hebben met een zoon die hem zo diep gekwetst had (v. 28).

• ***Wraakzucht.*** Hij was er enkel op gericht zijn broer onmiddellijk te straffen voor zijn daden, en vroeg zich niet af waardoor hij van gedachten veranderd was. Hij wilde zijn broer laten boeten voor wat hij gedaan had. Hij toonde geen genade en verlangde niet naar verzoening (v. 28).

• ***Arrogante weigering om feest te vieren.*** De oudste zoon wilde noch met zijn broer, noch met zijn vader een relatie aangaan (v. 28). Hij liet een gelegenheid voor vreugde en feestvieren voorbijgaan, omdat hij te vol van zichzelf was. Hij merkte het liefdevolle hart van de vader niet op, dat verlangde naar herstel. In plaats daarvan trok hij zich

kwaad terug in zijn—naar zijn mening—gerechtvaardigde verontwaardiging en zelfgenoegzaamheid over zijn gelijk, en hij weigerde in te zien dat zijn handelen evenveel pijn en verwijdering veroorzaakte tussen hemzelf en zijn vader, als zijn jongere broer had veroorzaakt.

Wie weigert te vergeven, toont dat hij een opstandig, onbuigzaam hart heeft, dat nog niet diep heeft gedronken van het water van genade en barmhartigheid uit de bron van Gods vergeving (Luc. 7:47).

Onze onwil om hen lief te hebben die ons kwaad hebben gedaan, weerspiegelt dat wij zelf niet hebben begrepen hoeveel God van ons houdt. De apostel Petrus herinnert ons hieraan in het eerste hoofdstuk van zijn tweede nieuwtestamentische brief. Eerst beschrijft hij zeven zeer belangrijke deugden in een opklimmende reeks, die uitmondt in vroomheid, liefde voor onze broeders en zusters, en liefde voor allen (2 Petr. 1:5-7). Dan

voegt hij eraan toe: ‘Als u deze eigenschappen in overvloed bezit, is uw kennis van onze Heer Jezus Christus niet nutteloos maar vruchtbaar. Wie ze niet bezit is kortzichtig, ja blind, en vergeet dat hij van zijn vroegere zonden gereinigd is’ (vs. 8-9).

DE PARADOX VAN VERGEVENDE LIEFDE

Gods opvatting van liefde is radicaal anders dan de onze.

Wij hebben meestal lief wat we prettig vinden. Hij heeft lief wat voor ons bestwil is. Wij zijn geneigd te vergeven wanneer we denken dat dat in ons belang is. Hij wil dat wij vergeven wanneer dat in het belang van iemand anders is. Wij zijn geneigd te omarmen wat aangenaam is, en te vermijden wat pijn met zich meebrengt. Hij draagt ons op: ‘Laat uw liefde oprecht zijn. Verafschuw het

kwaad en wees het goede toegedaan' (Rom. 12:9).

Om anderen lief te hebben, moeten we bereid zijn te vergeven. Om anderen te vergeven, moeten we bereid zijn lief te hebben. Voor beide is een zich steeds verdiepende relatie met God nodig, zodat wij voor hen met wie wij een relatie hebben, een afspiegeling kunnen zijn van Zijn goede hart. Want dan, en alleen dan, 'is de liefde bij ons werkelijkheid geworden, en daardoor kunnen we op de dag van het oordeel vol vertrouwen zijn, want hoewel wij nog in deze wereld zijn, zijn we als Jezus' (1 Joh. 4:17).

Dit vermogen om lief te hebben en te vergeven kan alleen groeien als wij eerst zelf door God zijn vergeven. Heeft u die eerste stap al gedaan? Heeft u de vreugde ervaren van een herstelde relatie met God, door de vergeving van uw zonden die Hij u aanbiedt door het geloof in Zijn zoon? Zo niet, verneder uzelf dan

voor Hem, erken dat u niet in staat bent de schuld van uw zonde te betalen, vraag Hem u te vergeven, en neem Zijn geschenk van vergeving aan. De schuld is betaald. Het aanbod ligt er.

Neem Christus vandaag nog aan en ervaar voortaan de vrijheid om anderen te vergeven zoals God, om Christus' wil, u vergeven heeft.

De volledige tekst van alle RBC-brochures is te vinden op www.discoveryseries.org.

Tim Jackson, een bevoegd counselor uit Michigan, is hoofdcounselor van de afdeling Bijbelse correspondentie van RBC.

Uitgever: David Sper
Vertaling: Hella Willering
Ontwerp binnenwerk: Tammy Johnson
Omslagontwerp: Terry Bidgood
Redacteur: Marianne Loch

De bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan *De Nieuwe Bijbelvertaling*, © Nederlands Bijbelgenootschap 2004/2007.

DUTCH
Copyright © 2010 RBC Ministries, Grand Rapids, Michigan, USA
Printed in UK